

О. В. ОВЕРЧУК,
*викладач кафедри іноземних мов,
Міжнародний економіко-гуманітарний університет
ім. академіка С. Дем'янука*

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ ОСВІТИ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Анотація

У цій статті розглядається державна політика Великобританії щодо впровадження ІКТ у освіту.

Аннотация

В этой статье рассматривается государственная политика Великобритании относительно внедрения ИКТ в сферу образования.

Annotation

This article deals with National strategy of UK's government for introduction of ICT in Education.

Інформаційні технології сьогодні помітно впливають на всі сфери життя суспільства. Їх широко застосовують як у бізнесі, фінансах, засобах масової комунікації, так і в науці та освіті.

З розвитком інформаційних технологій професійна діяльність вчителя виходить за рамки класно-урочної системи. У сучасних умовах розширюються можливості для самоосвіти, вдосконалення професійних якостей. У століття інформатизації, глобалізації і міжкультурної інтеграції системи освіти у всьому світі оновлюються відповідно до нових реалій.

Необхідність впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітній сфері визначається рядом чинників:

по-перше, ІКТ суттєво прискорюють передачу знань і накопиченого технологічного і соціального досвіду людства не тільки від покоління до покоління, але і від однієї людини іншій; *по-друге*, сучасні ІКТ дозволяють кожній людині одержувати необхідні знання, підвищуючи якість навчання і освіти, дають можливість людині успішніше і швидше адаптуватися до навколишнього середовища і соціальних змін; *по-третє*, активне і ефективне впровадження цих технологій в освіту є важливим чинником створення системи освіти, що відповідає вимогам інформаційного суспільства і процесу реформування традиційної системи освіти відповідно до вимог сучасності.

Великобританія сьогодні є одним з визнаних лідерів світового співтовариства стосовно використання ІКТ в освіті. Тому вивчення досвіду цієї країни може

бути корисним для українських науковців та політиків *Метою* даної статті є дослідити державну політику Великобританії щодо впровадження ІКТ в освіту

Позиції Великобританії в освіті є сильними традиційно: високий рівень життя і ділової активності, розвинені інформаційні технології, престижні учбові заклади, мовне середовище дозволяють Великобританії підтримувати репутацію країни-лідера на ринку освіти. Однак динамічно змінювана ситуація на міжнародному освітньому ринку диктує жорсткі правила - освітні установи Великобританії знову і знову мають підтверджувати високу якість навчання.

Прагнучи займати провідне положення на світовому ринку освіти уряд Великобританії відніс освіту до пріоритетних сфер розвитку. Розуміючи важливість ІТ, він запроваджує програми щодо використання інформаційних технологій в освіті збільшуючи конкурентоспроможність британської освіти, покращуючи її якість.

Державну політику Великобританії щодо запровадження ІКТу школах умовно можна поділити на два етапи:

Перший етап (1960-1980 роки) - проблема впровадження ІТ (інформаційних технологій) у освіту широко обговорювалася але на практиці було зроблено дуже мало. Для розробки урядової стратегії була створена Рада з освітніх технологій, однак спроби розширити можливості використання комп'ютерів у навчанні не принесли помітних результатів. У 1980 була запроваджена урядова програма з мікроелектроніки («Microelectronics Education Programme»), щоб допомогти школам розробити навчальний курс, який дав би учням знання про сучасні інформаційні технології, зокрема мікрокомп'ютери. Хорошим стимулом стало те, що у 1982 Національна учбова програма увела ІТ як окремий предмет на всіх рівнях навчання, вимагаючи використовувати ІТ при вивченні всіх предметів.

Перший початковий етап створив базу для подальшого розвитку освітньої інфраструктури, процес забезпечення навчальних закладів ІТ лише розпочався, тому що прагнення уряду запровадити інформаційні технології у навчання гальмувалися недостатнім фінансуванням, ІТ впроваджувалися у навчальних закладах не завдяки програмам центрального уряду а через ініціативи місцевих органів, зусилля шкіл, спонсорів та ін.

Другий етап (з 1995...) - розпочався період широкого впровадження та розвитку інформаційних технологій у школах.

У результаті широких дискусій щодо проблем сучасної освіти у яких взяло участь більше 400 організацій у листопаді 1995 року урядом Великобританії була прийнята програма «Супермагістралі в освіті: шлях вперед». Метою цієї програми було надання школам та коледжам доступу до сучасних інформаційних мереж. 25 проектів охопили Великобританію: 19 в Англії, 2 в Уельсі, 2 в Північній Ірландії і 2 в Шотландії. Більш ніж 12 мільйонів фунтів було інвесто-

вано в проекти, кошти в більшості випадків надходили від промисловості (більш ніж 70 спонсорів), але були і гранти (наприклад, Фонду Конкурентоспроможності), від шкіл і коледжів, що безпосередньо брали участь у проектах, або від місцевих органів влади. Понад 480 установ, зокрема близько 290 початкових шкіл, більш ніж 130 середніх шкіл, біля 30 коледжів, ідесь півдужини установ вищої освіти а також більш ніж 150000 учнів, включаючи учнів із спеціальними потребами, взяли участь у проектах до 2000 року.

Проекти були сформовані в п'ять груп, що зосереджувалися на різних аспектах освіти: програми для молодших і середніх шкіл (9 проектів); проекти для учнів середньої школи, студентів EF і дорослих учнів (10 проектів); проекти, що зосередилися переважно на професійному розвитку викладачів (2 проекти); проекти, засновані на зв'язках між школою, домом і суспільством (3 проекти); проекти у сфері вищої освіти (1 проект).

У 1997 році до влади у Великобританії прийшов лейбористський уряд на чолі з Тоні Блером, який почав більше уваги приділяти побудові інформаційного суспільства, і розуміючи важливе значення ІКТ не лише продовжив програму «Супермагістралі в освіті: шлях вперед» розпочату урядом консерваторів, а й запровадив ряд інших проектів, які стимулювали впровадження інформаційно-комунікативних технологій в освіту.

У 1997, уряд оголосив, що планує заохочувати широке використання ІКТ у освіті. І своїми головними цілями проголосив: обладнання шкіл сучасними засобами ІКТ; створення національної освітньої мережі National Grid for Learning (NGfL); організацію навчання для викладачів і бібліотекарів, щоб надати їм можливість використовувати ІКТ на практиці.

Програма *National Grid for Learning* (національна освітня мережа), яка забезпечує доступ до освітніх ресурсів Інтернету, надає відповідні програми підготовки та перепідготовки вчителів стартувала у 1997 році. The New Opportunities Fund: Training for Teachers and School Librarians in the Use of ICT (програма ІКТ навчання вчителів і бібліотекарів Фонду нових перспектив) у 1998 році. 2000р. - Computers for Teacher («Комп'ютери для вчителів»), Laptop for Teachers («Персональний комп'ютер для вчителя») та ін.

В останні роки в країні був реалізований цілий ряд національних програм. Уряд Великобританії створює умови для вдосконалення системи підготовки і перепідготовки вчителів. Він виділяє кредити для надання школам доступу до матеріалів розміщених на Національному освітньому порталі. Ідея проекту Curriculum Online («Національний освітній стандарт-онлайн») полягає у тому, що вчителі отримують доступ до різноманітних матеріалів з предметів шкільної програми через Інтернет, а це призводить до необхідності навчити вчителів використовувати засоби ІКТ і до забезпечення їх портативними комп'ютерами для вільного доступу в мережу Інтернет.

У Британії впроваджується досить багато державних проектів, серед них:

BBC Digital Curriculum - новий освітній ресурс для тих, хто займається самоосвітою; проект Continuing Professional Development (CPD) - «Безперервна професійна підготовка», призначений для вчителя будь-якого предмету, де він може знайти всі матеріали необхідні для професійної перепідготовки з свого предмету, враховуючи використання ІКТ в процесі навчання; Building Schools for the Future (BSF) - національна урядова програма щодо приведення середньої школи Великобританії до стандартів 21-го століття (розпочата у 2005р і розрахована на 15 років) тощо.

Британські дослідники стверджують, що створення Національних освітніх мереж досягне цілей поставлених державою у сфері інформатизації освіти, якщо вчителі будуть активно використовувати їхні ресурси. Тому необхідний постійний зворотній зв'язок від вчителів, мережева взаємодія практикуючих вчителів і експертів, що сприяє виробленню нових ідей. Для цих цілей регулярно проводяться онлайн конференції, створюється єдина база ідей по використанню ІКТ вчителями-практиками, для аналізу, узагальнення і подальшого використання.

Державна політика Великобританії щодо запровадження ІКТ в освіті сьогодні направлена не лише на забезпечення навчальних закладів комп'ютерною технікою, як це було на початковому етапі, але, перш за все, на підготовку і перепідготовку педагогічних кадрів щодо використання ІКТ в навчальному процесі.

Література:

1. *The Future of Information Technology in UK Schools.* - London: McKinsey and Co., 1997. - 13p
2. *ICT in Schools. Effect of government initiatives. Progress report. April 2002.* London: Office for Standards in Education - 38 p.
- 3 <http://www.telematicscentre.co.uk/research/report/BESTAa-tearle.pdf>
4. <http://www.unison.org.Uk/file.A> 2331 pdf.